

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра гігієни та екології №2

Навчальний рік 2022-2023

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

**«ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ,
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»**

Вибірковий освітній компонент

Форма здобуття освіти

заочна

(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань

01 «Освіта/Педагогіка»

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність

011 «Освітні, педагогічні науки»

(шифр і назва спеціальності)

Магістерського рівня вищої освіти

Курс 1

Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри гігієни та
екології №2

Протокол від
“26” серпня 2022 року № 8

В. о. завідувача кафедри
доц. Меркулова Т.В.

Схвалено методичною комісією ХНМУ
з проблем громадського здоров'я

Протокол від
“26” серпня 2022 року № 1

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

Голданська Анна Вадимівна, асистент кафедри гігієна та екологія № 2

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Голданська Анна Вадимівна, асистент

Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.

Moodle:<http://31.128.79.157:8083/course/view.php?id=780>

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=71%3A2011-05-05-08-43-14&catid=5%3A2011-05-05-08-31-16&Itemid=25&lang=uk

Контактний телефон 0934873517

Корпоративна пошта викладача av.holdanska@knmu.edu.ua

Консультації

Очні консультації: розклад та місце проведення згідно з розкладу навчального відділу.

Он-лайн консультації: розклад та місце проведення за попередньою домовленістю з викладачем.

Локація: заняття проводяться в умовах кафедри гігієни та екології № 2, ХНМУ.

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність, академічна доброчесність» складена відповідно до тимчасового Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) фахівців другого (магістерського) рівня, галузі знань 01 – «Освіта / педагогіка», спеціальності – 011 «Освітні, педагогічні науки» освітньої програми «Інтелектуальна власність, академічна доброчесність».

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Україна вступила на шлях розвитку ринкової економіки, що передбачає високий рівень творчої діяльності, освіти, інтелектуальної власності. Охорона інтелектуальної власності відіграє важливу роль у виробничий, підприємницькій, комерційній, підприємств та організацій України усіх форм власності. Практично в кожному товарі, що реалізовується, «заховані» результати творчої, інтелектуальної діяльності. Це науково-технічні, комерційні або організаційні рішення, в результаті яких у продукції з'явилися певні споживчі властивості. Для стимулювання розвитку продуктивних сил, науки, техніки, мистецтва, освіти людство на відповідному етапі свого розвитку винайшло такі речі, як патент на винахід, корисну модель, промисловий зразок, свідоцтво на товарний знак та ін. У даному курсі вивчаються право інтелектуальної власності, об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності, джерела права інтелектуальної власності, охорона винаходів, корисних моделей, промислових зразків, сортів рослин, топографій інтегральних схем, авторське право та суміжні права. Курс дозволяє розширити світогляд студента та виробити навички для самостійної роботи. Таким чином, актуальне вивчення навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність, академічна доброчесність» у системі підготовки магістрів спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».

Силабус упорядкований із застосуванням сучасних педагогічних принципів організації навчально-виховного процесу вищої освіти.

Предметом вивчення курсу є сукупність норм права, що регулюють суспільні відносини, які пов'язані із розпорядженням правами інтелектуальної творчої діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Інтелектуальна власність, академічна доброчесність» має зв'язки з такими дисциплінами, як: «Цивільне право України», «Авторське право».

Навчальна дисципліна належить до вибіркових дисциплін.

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння кредитів з медичного правознавства та соціології, нормативно-правового забезпечення ХНМУ.

Постреквізити. Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні фахових дисциплін.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE
Moodle:<http://31.128.79.157:8083/course/view.php?id=780>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни освоєння необхідних знань системи інтелектуальної та промислової власності у винахідницькій та патентно-ліцензійній діяльності, методологічних основ створення об'єктів промислової власності, захисту патентних прав, міжнародного співробітництва у сфері інтелектуальної власності, авторського права і суміжних прав, а також системи патентної інформації; вміння використовувати на практиці нормативно-правові акти при забезпеченні правової охорони науково-технічних досягнень і творчої продукції, провести патентно-інформаційні дослідження в галузі медицини, знайти аналоги і оформити заявку на об'єкт промислової власності.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є формування у уявлення про сучасний стан розуміння взаємозв'язків інтелектуальної власності з її провідними умовами розвитку — працею, спілкуванням, пізнанням; формування індивідуальної спрямованості на винахідництво.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетентностей:

інтегральної: здатність вирішувати типові та складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у професійній педагогічній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, педагогічних, психологічних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; ясно і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової аудиторії;

загальних компетентностей: здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

спеціальних (фахових) компетентностей: здатність застосовувати знання у вирішенні складних ситуацій; здатність використовуючи адекватні методи, засоби та прийоми професійної підготовки; здатність використовувати у професійній діяльності знання з особливостей дидактичних систем різного рівня і практики їх проектування.

1.3.2. Програмні результати навчання:

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

- знання об'єктів патентного права, авторського права та суміжних прав;
- знання порядку реалізації майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності;

- вміння скласти заявку на винахід (корисну модель);
- вміння скласти заявку на службовий науковий твір;
- вміння орієнтуватися в патентній документації;
- вміння працювати з базами (в тому числі електронними) наукової медичної та наукової патентної інформації;
- вміння складати звіт про патентно-інформаційний пошук;
- знання основних правил академічної доброчесності та наслідки порушення академічної доброчесності.
- розуміти місце дисципліни в системі підготовки фахівця та її взаємозв'язки з іншими галузями знань і навчальними дисциплінами.

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **соціальний навичок (Soft skills):**

Комунікативні навички, навички самоорганізації, креативні навички, навички роботи з інформацією, стресостійкість.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Напрямок підготовки 01 «Освіта / Педагогіка» (шифр і назва)	Нормативна	
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 011 «Освітні, педагогічні науки»	Рік підготовки:	
		1-й	-й
		Семестр	
		-й	2-й
Годин для заочна форми навчання: аудиторних – 8, самостійної роботи студента – 82	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Магістр	Лекції	
		2 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		6 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		82 год.	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: залік			

2.1 Опис дисципліни

2.1.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Вступ в спеціальність. Державна правова охорона інтелектуальної власності в Україні	2	Аудиторна / дистанційна
	Всього годин	2	

2.1.2 Семінарські заняття – не передбачені

2.1.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Об'єкти права промислової власності. Суб'єкти винаходів (корисних моделей). Права та обов'язки патентовласників. Знак для товарів і послуг.	2	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, презентація	усне опитування; письмове опитування; тестовий контроль
2	Авторське та суміжні права. Об'єкти авторського права. Службовий науковий твір.	2	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація,	усне опитування; тестовий контроль; реферати
3	Поняття академічної доброчесності, основні правила її дотримання.	2	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, круглий стіл, моделювання процесів і ситуацій, дебати	усне опитування, письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; доповідь; виступ на задану тему
	Всього годин	6		

2.1.4. Лабораторні заняття – не передбачені

2.1.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Вступ в спеціальність. Державна правова охорона інтелектуальної власності в Україні. Робота з	16	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, презентація	усне опитування; письмове опитування; тестовий контроль

	законодавчими актами України в сфері інтелектуальної власності. Робота з офіційним сайтом Українського інституту інтелектуальної власності та пошук об'єктів інтелектуальної власності.			
2	Об'єкти права промислової власності. Суб'єкти винаходів (корисних моделей). Права та обов'язки патентовласників. Знак для товарів і послуг. Підготовка опису знака для товарів та послуг згідно норм законодавства України.	16	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація,	усне опитування; тестовий контроль; реферати
3	Авторське та суміжні права. Об'єкти авторського права. Службовий науковий твір. Створення пакету документів для отримання авторського свідоцтва на твір. Заповнення заяви для реєстрації авторського права та твору.	16	розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, круглий стіл, моделювання процесів і ситуацій, дебати	усне опитування, письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; доповідь; виступ на задану тему
4	Одержання державної охорони на об'єкти інтелектуальної власності в Україні. Структура заявки на винахід (корисну модель). Експертиза заявок в державному патентному відомстві. Охоронні документи.	16	ілюстрація, презентація	тестовий контроль; творчі завдання

	Складання заявки на винахід (корисну модель), формули винаходу (корисної моделі) згідно з національним законодавством. робота з патентними базами України та світу.			
5	Поняття академічної доброчесності, основні правила її дотримання. Аналіз таких понять, як плагіат, списування, несанкціоноване використання чужих напрацювань. Перевірка тексту на безкоштовних програмах перевірки текстів на плагіат. Створення плану боротьби з академічною недоброчесністю у нашому ВНЗ.	18	ілюстрація, демонстрація, презентація	тестовий контроль; творчі завдання
	Всього годин	82		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Організація поточного контролю. Викладачі слідкують за тим, щоб семестровий контроль. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування, тестування, бесіди студентів із заздалегідь визначених питань, у формі виступів здобувачів вищої освіти з доповідями при обговоренні навчальних питань на практичних заняттях.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться в усній. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю

та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 200 балів.

Формою підсумкового контролю успішності навчання з дисципліни є залік.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

Оцінювання студентів проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу у ХНМУ».

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

3.3. Залік

Залік для дисциплін, вивчення яких завершено – проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті з дисципліни та передбачає врахування ПНД та перевірку засвоєння усіх тем з дисципліни. Оцінка визначається у балах від 120 до 200 та відміткою – «зараховано», «не зараховано».

3.3. Питання до заліку та іспиту:

1. Аналіз історії винахідництва у медицині.
2. Основні положення Паризької конвенції 1883 року.
3. Поняття інтелектуальної власності. Майнові та немайнові права інтелектуальної власності.
4. Основні акти законодавства України в галузі інтелектуальної власності.
5. Загальне законодавство в галузі інтелектуальної власності.
6. Спеціальне законодавство в галузі інтелектуальної власності.
7. Державна система правової охорони інтелектуальної власності в Україні.
8. Основні функції Національного органу інтелектуальної власності.
9. Основні функції Державного підприємства "Український інститут інтелектуальної власності".
10. Завдання Державного підприємства "Український інститут інтелектуальної власності".
11. Характеристика річного звіту Державного підприємства "Український інститут інтелектуальної власності".
12. Напрямки діяльності служби інтелектуальної власності ХНМУ.
13. Патентні бюлетені, що видаються в Україні. Структура бюлетеней.
14. Життєвий цикл об'єктів інтелектуальної власності.
15. Об'єкти права інтелектуальної власності.
16. Поняття промислової власності. Що відносять до об'єктів промислової власності?
17. Що може бути об'єктом винаходу (корисної моделі)?
18. Характеристика Міжнародної патентної класифікації (МПК).
19. Спосіб, як об'єкт винаходу (корисної моделі).
20. Пристрій, як об'єкт винаходу (корисної моделі).
21. Речовина, як об'єкт винаходу (корисної моделі)
22. Що розуміють під патентом? Яке його призначення?
23. Що називають винаходом? Коли винаходу надається правова охорона?
24. Що називають корисною моделлю. У чому полягає сутність корисної моделі?
25. Структура заявки на винахід (корисну модель).
26. Особливості проведення експертизи.
27. Формальна експертиза - умови проведення.
28. Кваліфікаційна експертиза - умови проведення.
29. Формула винаходу (корисної моделі). На підставі яких даних складається формула винаходу (корисної моделі)?
30. Що містить у собі обмежувальна частина формули винаходу (корисної моделі)?
31. Що містить у собі відмітна частина формули винаходу (корисної моделі)?

32. Що розуміють під авторським і суміжним правом.
33. Об'єкти авторського права.
34. Структура заявки на об'єкт авторського права.
35. Умови реєстрації авторського свідоцтва.
36. Службові твори. Суб'єкти права інтелектуальної власності на службові твори.
37. Ліцензійний договір.
38. Порядок передачі майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності.
39. Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності.
40. Поняття та види товарних знаків.
41. Умови надання правової охорони знака?
42. Порухення прав інтелектуальної власності.
43. Захист прав інтелектуальної власності.
44. Особливості цивільно-правового захисту прав інтелектуальної власності.
45. Відшкодування шкоди, як спосіб захисту прав інтелектуальної власності.
46. Особливості кримінально-правового захисту прав інтелектуальної власності.
47. Особливості адміністративно-правового захисту прав інтелектуальної власності.
48. Митний контроль при переміщенні об'єктів інтелектуальної власності через кордон.
49. Патентний пошук. Мета проведення патентного пошуку.
50. Характеристика Універсальної десятикової класифікації (УДК).
51. Академічна доброчесність. Сутність поняття.
52. Законодавство з питань академічної доброчесності.
53. Академічна доброчесність в ХНМУ.
54. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні. Інші проекти.
55. Бібліотеки. Національний репозитарій академічних текстів.
56. Поняття плагіату. Різновиди плагіату. Що не є плагіатом.
57. Правила цитування.
58. Системи перевірки текстів на плагіат.
59. Кодекси честі. Практика дії кодексів у закордонних університетах.
60. Міжнародна практика боротьби з академічною недоброчесністю.

3.4. Контрольні питання

1. Аналіз історії винахідництва у медицині.
2. Основні положення Паризької конвенції 1883 року.
3. Поняття інтелектуальної власності. Майнові та немайнові права інтелектуальної власності.
4. Основні акти законодавства України в галузі інтелектуальної власності.
5. Загальне законодавство в галузі інтелектуальної власності.
6. Спеціальне законодавство в галузі інтелектуальної власності.

7. Державна система правової охорони інтелектуальної власності в Україні.
8. Основні функції Національного органу інтелектуальної власності.
9. Основні функції Державного підприємства "Український інститут інтелектуальної власності".
10. Завдання Державного підприємства "Український інститут інтелектуальної власності".
11. Характеристика річного звіту Державного підприємства "Український інститут інтелектуальної власності".
12. Напрямки діяльності служби інтелектуальної власності ХНМУ.
13. Патентні бюлетені, що видаються в Україні. Структура бюлетеней.
14. Життєвий цикл об'єктів інтелектуальної власності.
15. Об'єкти права інтелектуальної власності.
16. Поняття промислової власності. Що відносять до об'єктів промислової власності?
17. Що може бути об'єктом винаходу (корисної моделі)?
18. Характеристика Міжнародної патентної класифікації (МПК).
19. Спосіб, як об'єкт винаходу (корисної моделі).
20. Пристрій, як об'єкт винаходу (корисної моделі).
21. Речовина, як об'єкт винаходу (корисної моделі)
22. Що розуміють під патентом? Яке його призначення?
23. Що називають винаходом? Коли винаходу надається правова охорона?
24. Що називають корисною моделлю. У чому полягає сутність корисної моделі?
25. Структура заявки на винахід (корисну модель).
26. Особливості проведення експертизи.
27. Формальна експертиза - умови проведення.
28. Кваліфікаційна експертиза - умови проведення.
29. Формула винаходу (корисної моделі). На підставі яких даних складається формула винаходу (корисної моделі)?
30. Що містить у собі обмежувальна частина формули винаходу (корисної моделі)?
31. Що містить у собі відмітна частина формули винаходу (корисної моделі)?
32. Що розуміють під авторським і суміжним правом.
33. Об'єкти авторського права.
34. Структура заявки на об'єкт авторського права.
35. Умови реєстрації авторського свідоцтва.
36. Службові твори. Суб'єкти права інтелектуальної власності на службові твори.
37. Ліцензійний договір.
38. Порядок передачі майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності.

39. Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності.
40. Поняття та види товарних знаків.
41. Умови надання правової охорони знака?
42. Порухення прав інтелектуальної власності.
43. Захист прав інтелектуальної власності.
44. Особливості цивільно-правового захисту прав інтелектуальної власності.
45. Відшкодування шкоди, як спосіб захисту прав інтелектуальної власності.
46. Особливості кримінально-правового захисту прав інтелектуальної власності.
47. Особливості адміністративно-правового захисту прав інтелектуальної власності.
48. Митний контроль при переміщенні об'єктів інтелектуальної власності через кордон.
49. Патентний пошук. Мета проведення патентного пошуку.
50. Характеристика Універсальної десятикової класифікації (УДК).
51. Академічна доброчесність. Сутність поняття.
52. Законодавство з питань академічної доброчесності.
53. Академічна доброчесність в ХНМУ.
54. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні. Інші проекти.
55. Бібліотеки. Національний репозитарій академічних текстів.
56. Поняття плагіату. Різновиди плагіату. Що не є плагіатом.
57. Правила цитування.
58. Системи перевірки текстів на плагіат.
59. Кодекси честі. Практика дії кодексів у закордонних університетах.
60. Міжнародна практика боротьби з академічною недоброчесністю.

3.5. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

Реферати, презентації з теми – 2 додаткових бали.

3.6. Правила оскарження оцінки

Оцінка з дисципліни може бути оскаржена на підставі вимог «Положення про організацію освітнього процесу у ХНМУ» № 370 від 27.08.2019 р. із доповненням згідно з наказу № 114 від 20.05.2020р.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Вимоги дисципліни. Щоб успішно пройти відповідний курс необхідно регулярно відвідувати практичні заняття; мати теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; не спізнюватися і не пропускати заняття; виконувати всі необхідні завдання і працювати кожного заняття; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися до кураторів курсу з різних питань за тематикою занять і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Відвідування занять та поведінка.

Студенти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання – строго індивідуально. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки. Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття.

Заохочується участь студентів у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

Усі студенти ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в дусі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в дусі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам/-кам або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

Очікується, що студенти відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри)

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Поведінка в аудиторії:

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/-ки – це абсолютно нормально.

Практичні заняття

Активна участь під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити воду;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття
- **заборонено:**
- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;

- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Використання електронних гаджетів. Застосовувати електронні гаджети для гри, листування у соціальних мережах (за виключенням перерви), гучних розмов тощо. Не допускаються користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами.

Студенти з особливими потребами можуть зустрічатися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контакуйте з викладачем.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра гігієни та екології № 2 підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Конституція: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (із змінами та доп.).
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV (із змінами та доп.).
3. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15.12.1993 № 3687-XII (із змінами та доп.).
4. Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель, затверджені Наказом МОН України від 22.01.2001 № 22 та зареєстровані в Міністерстві юстиції України 27 лютого 2001 р. за № 173/5364.
5. Правила розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель, затверджені Наказом МОН України 15.03.2002 № 197 та зареєстровані в Міністерстві юстиції України 15 квітня 2002 р. за № 364/6652.
6. ДСТУ 3575-97. Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення. - 01.01.1998. - К.: Держстандарт України, 1997. - 16 с. - (Держ. стандарти України).
7. Про наукову і науково-технічну експертизу: Закон України від 10.02.1995 № 51/95-ВР XII (із змінами та доп.).
8. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII (із змінами та доп.).
9. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV (із змінами та доп.).

10. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III (із змінами та доп.).

11. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X (із змінами та доп.).

Допоміжна

1. З окремих питань проведення експертизи на винахід (корисну модель): методичні рекомендації. - Державне підприємство "Український інститут промислової власності", 2014. - 141 с.

2. З окремих питань проведення експертизи заявки на знак для товарів і послуг: методичні рекомендації. - Державне підприємство "Український інститут промислової власності", 2014. - 172 с.

3. З окремих питань проведення експертизи заявки на промисловий зразок: методичні рекомендації. - Державне підприємство "Український інститут промислової власності", 2014. - 45 с.

2. Інтелектуальна власність: теорія і практика інноваційної діяльності: підручник / М.В. Вачевський, В.Г. Кремень, В.М. Мадзігон та ін.; за ред. проф. М.В. Вачевського. - К.: ВД Професіонал, 2005. - 448 с.

5. Плагіат у студентських роботах: методи виявлення та запобігання: навчально-методичний посібник / Н.В. Стукало, К.В. Ковальчук, М.В. Литвин та ін. / ДНУ ім. О.Гончара, кафедра міжнародної економіки і світових фінансів. - Дніпропетровськ, 2013. - 44 с.

5. Федулова Л.І. Інноваційна політика: підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / Л.І. Федулова, А.А. Мазаракі, Г.О. Андрощук. - К.: Київ. над. торг.-екон. ун-т, 2012. - 604с.

7. Ходаківський Є.І. Інтелектуальна власність: економіко правові аспекти: навч. посібник / Є.І. Ходаківський, В.П. Якобчук, І.Л. Литвинчук. - К.: "Центр учбової літератури", 2014. - 276 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE

Moodle:<http://31.128.79.157:8083/course/view.php?id=780>

1. <http://www.uipv.org> - Українська патентна база
2. <http://worldwide.espacenet.com> - Всесвітня патентна база
3. <https://ukrpatent.org/uk> - сайт ДП "Український інститут промислової власності" (УКРПАТЕНТ)
4. <http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка.

8. ІНШЕ

Техніка безпеки

На першому занятті з курсу буде роз`яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dysc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex